

SVERIGES FÖRENADE HBTQ-STUDENTER PRESENTERAR:

Wannabe

NR 17

TEMA: BARNETS BÄSTA

ATT LÅTA BARNET VÄLJA • FÖRÄLDRAR UNDER LUPP
INOM NORMEN FÅR MAN KÄNNA SIG LITE TVEKSAM
HBT - EN STÄNDIG MODEFRÅGA? • STUDENTPANELEN
SÅKLART VI SKA HJÄLPA DIG - MEN DU ÄR VÄL KASTRERAD?!

Wannabe NR 17

HBT - en ständig modefråga? SANNA NILSSON	s. 4
Barnets bästa - ett ideologiskt laddat begrepp SARA NILSSON & KARIN ANDERSSON	s. 6
Inom normen får man känna sig lite tveksam ANNA BENGTSSON	s. 8
En vårdnadshavare = bra, två = bättre, tre = otänkbart? SARA NILSSON	s. 11
Regnbågsfamiljer och queera liv ANNA OLOVSDOTTER LÖÖV	s. 14
Internationellt genderbending our utopia in Stockholm AUGUSTAS CICELIS	s. 16
Studentpanelen CHARLIE OLOFSSON	s. 18
Lars Gårdfeldt på tråden SARA NILSSON	s. 20
Föräldrar under lupp CHARLIE OLOFSSON	s. 22
Att låta barnet välja SARA NILSSON	s. 24
Det är såklart vi ska hjälpa dig - men ... du är väl kastrerad?! SIGNE BREMER	s. 27
SFQ på Stockholm Pride	s. 32
Screw you NE! Klanen är min familj ALEX FRIDUNGER	s. 34
(O)lämpliga föräldrar SARA NILSSON & KARIN ANDERSSON	s. 36
Efter fyra år i skugga lyser Regnbågen åter över Linköpings studenter LEX BJÖRSMO	s. 38

TEXTER

Karin Andersson, Anna Bengtsson,
Lex Björsmo, Signe Bremer, Augustas
Cicelis, Alex Fridunger, Sanna Nilsson,
Sara Nilsson, Charlie Olofsson, Anna
Olovsdotter Lööv

REDAKTION

Karin Andersson, Signe Bremer, Sara
Nilsson, Charlie Olofsson, Anna
Olovsdotter Lööv, Anna Sandelin

FOTO

Augustas Cicelis, Pawel Flato, Peter
Knutson, Mattias Lundblad, Sanna Nilsson,
Elisabeth Ohlson Wallin, Charlie Olofsson,
Linnea Ornstein, Ia Salomonsson, Emilia
Ölje

ILLUSTRATIONER

Nanna Johansson, Camilla Lekebjör (även
omslag)

LAYOUT

Maria Wallin

ANSVARIGA UTGIVARE

Anna Olovsdotter Lööv, Sara Nilsson

TRYCK

Wallin & Dalholm Boktryckeri AB

KONTAKTA OSS

wannabe@hbtqstudenterna.se

WEBBPLATS

www.hbtqstudenterna.se

POSTADRESS

Sveriges Förenade HBTQ-studenter
Fryshuset, Box 92022
120 06 Stockholm

Upplaga 3000 ex
Oktober 2009

WANNABE - FÖR BARNETS BÄSTA!

I din hand har du höstens nummer av Wannabe - den enda tidningen i Sverige som fokuserar på hbtq-frågor i högskolemiljö! I detta nummer av tidningen introduceras *Studentpanelen* - ett nytt återkommande inslag där studenter ger sin syn på hbt-relaterade utbildningsfrågor. Den här gången reflekterar en socionomstudent och en psykologstudent över (bristen på) hbt-perspektiv i undervisningen, speciellt i relation till barn. Just barn, eller mer specifikt uttrycket barnets bästa, är temat för Wannabe nr 17.

Den nya inseminationslagstiftningen från 2005 har möjliggjort för flator att skaffa barn inom det svenska sjukvårdssystemet. För bögarne fortsätter kampen för att ens få frågan om surrogatmödraskap utredd. Nya reproduktionsteknologier skapar nya möjligheter för regnbågsfamiljer, men den inblandning av en "tredje part" som är vanlig när man som samkönat par skaffar barn möjliggör också regleringar av hbt-personers familjebildningar. När hbt-familjer diskuteras uttrycks ofta en oro för "barnets bästa" i samma mening. Att det är viktigt med ett barnperspektiv skulle få opponera sig mot, men som hbt-person kan man också lätt bli en aning

misstänksam mot argument om "barnets bästa" då det ofta använts för att förhindra oss att skaffa barn. I detta nummer av Wannabe vänder och vrider vi på begreppet "barnets bästa" och synar det i sömmarna. Vilket är barnet vars bästa ska värnas? Av vem? Och för vem?

Numret innehåller intervjuer med bland annat en präst, en justitieminister och en blivande pappa som alla reflekterar över vad som är bäst för barn. Vissa menar att vi aldrig ska sluta argumentera för barnets bästa, andra vill vifta med varningsflaggor så fort någon påstår sig veta vad som är barnets bästa.

Psykologen och forskaren Karin Zetterqvist Nelson menar att man aldrig kan säga att något är på ett visst sätt för att det är "för barnets bästa". Däremot kan man ta barnets bästa som utgångspunkt för att ställa frågor om, och öppna upp för en diskussion kring vad som kan vara bra för (olika) barn.

I detta nummer hoppas vi kunna göra just det, samt erbjuda dig som läsare några nya perspektiv på det granskade begreppet.

SARA NILSSON & ANNA OLOVSDOTTER LÖÖV

HBT - en ständig modefråga?

text SANNA NILSSON

foto LINNEA ORNSTEIN

HBT är en modefråga. Åtminstone om vi får tro regeringen i deras planer kring en reform av lärarutbildningen. Precis som i den nuvarande utbildningen ska blivande lärare i den kommande få mycket knappa kunskaper kring genus och normkritik, i väldigt liten grad lära sig om diskrimineringsgrunderna och inte alls utbildas att använda ett HBT-perspektiv i undervisningen. Regeringens tillsatta utredning menar nämligen att dessa kunskaper är alltför nutidstypiska för att platsa i en hållbar lärarutbildning.

Problemet är dock att avsaknaden av dessa ”nutidstypiska” kunskaper i årtionden har lett till att unga HBT-personer, framför allt i skolmiljön, generellt mår sämre än ungdomar som inte identifierar sig som H, B eller T. Detta är konstateranden, undersökta och visade i diverse statligt genomförda rapporter. Det är också konstateranden som föga förvånar många HBT-personer, och kanske inte ens upprör oss längre; det är liksom naturligt för oss att inte inkluderas i skolan. Vi märker inte alltid när vi faller i skymundan eller rentav blir kränkta av heteronormativ jargong eller homofobiska skämt. Samhället är till för heterosexuella kvinnor och män och vi får själva finna arenor där vi är ”normala”.

Men det är förstås inte så enkelt. Det krävs en enorm styrka att våga leta upp den där arenan, och

skolan är inte platsen man först tänker på, vilket intygas bl.a. i Skolverkets rapport "Diskriminerad, trakasserad, kränkt?". Här visar svenska skolor stolt upp sina likabehandlingsplaner, som i de flesta fall saknar flera diskrimineringsgrunder (läs: sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck samt i viss mån kön) och som eleverna inte ens vet existerar. Det visar sig också att kränkningar ofta förekommer på grunder som enligt lag är förbjudna, däribland just sexuell läggning och kön.

Våra politiker reagerar på dessa rapporter, men inte genom att införa normkritik på blivande lärares schema, nej, de ger Ungdomsstyrelsen uppdraget att – ännu än gång – undersöka hur unga HBT-personer egentligen mår och att redovisa detta i en rapport vintern 2010. Vi befinner oss därmed i ett cirkelresonemang av rapporter, vars resultat i slutändan tar ut varandra: Nästa år rapporterar Ungdomsstyrelsen att HBT-ungdomar mår dåligt av osynliggörande och kränkande behandling i skolan, men eftersom detta handlar om nutidstypiska problem som förmodligen löser sig själva, ska blivande pedagoger inte få någon kunskap kring normer, diskriminering och HBT.

SFQ tror inte på att lösa problem genom att tiga. Vi vet att psykisk ohälsa hos HBT-ungdomar inte är någon modefluga. Vi vet också

att utbildning kring HBT-frågor efterfrågas av lärarstudenter och vi har sett förändringen efter att ha genomfört sådana utbildningar: Efter skeptiska inledande kommentarer har responsen varit enorm: "NU förstår jag vad det handlar om! Det här var den bästa föreläsningen jag har haft!" Diskussioner kring heteronormativitet, kring bemötande av homofobisk jargong och kring ogenomtänkt uppdelning i tjej- och killgrupper har fått studenterna att reflektera kring sina egna ofta omedvetna handlingar och dessas verkliga följder. Vi har inte pratat om tolerans av ett nutida fenomen, utan om normer och maktstrukturer kring kön och sexualitet som något föränderligt – och något som bär med sig ödesdigra konsekvenser om de inte lyfts upp till ytan.

För SFQ är det en självklarhet att blivande lärare får utbildning i dessa ämnen och vi kommer att kämpa för att det blir så. Om HBT är en modefråga, så är det en mycket gammal sådan och vi kommer att låta den åldras tills våra HBT-ungdomar inkluderas i skolan och mår lika bra som sina klasskamrater.

SANNA NILSSON sitter som ledamot i SFQ:s förbundsstyrelse. Hon bor i Stockholm och läser termin nio på lärarutbildningen.

Barnets bästa

ETT IDEOLOGISKT LADDAT BEGREPP

text KARIN ANDERSSON och SARA NILSSON
illustration CAMILLA LEKEBJER

När idén om kärnfamiljen började slå igenom på allvar kring 1930-talet kom kritik från många håll. Tidigare hade storfamiljen varit det vanliga bland den stora arbetarklassen, och att en mamma skulle sitta hemma, isolerad som enda vuxen tillsammans med barn, ansågs dysfunktionellt. Det kunde vara dåligt för kvinnan, och också för barnen. Nu är den heterosexuella kärnfamiljen norm, och att ett barn t.ex. skulle ha fler vårdnadshavare än två anses nu för tiden inte ligga i linje med barnets bästa. Argument som "naturligt" och "barnens bästa" används flitigt i debatten kring familjefrågor men är svåra att argumentera emot, för vem vill vara den som tvingar in sitt barn i något som inte riktigt är gott nog?

Så vad vet vi egentligen om barnets bästa? Psykologen Karin Zetterqvist Nelson vid Linköpings universitet har sedan 1996 forskat om barn och ungdomar, bland annat i regnbågsfamiljer. Wannabe ringde upp henne för en pratstund.

- Själva uttrycket "för barnets bästa" har använts i en rad olika debatter under 1900-talet för att driva igenom olika frågor som har passerat en viss intressegrupp.

Därför finns det anledning att vara försiktig inför anspråk på den absoluta vetenskapen om vad som är barnets bästa. Det finns inga fakta som kan läggas fram på det sättet. Det finns mycket viktig kunskap om barns och ungdomars utveckling idag, men forskningsfältet förändras hela tiden, inte minst i samspelet med politik och media.

Inom psykologisk forskning har det tidigare föreslagits att barns psykiska struktur skapas

i relation till en man och en kvinna. Nu har forskarna kommit fram till att barn behöver knyta an till vårdnadshavare, men att det inte är könet på dessa som är det viktiga, utan kvaliteten i kontakten. Ibland hävdas det ändå att det skulle vara barnets bästa att ha en mamma och en pappa. Karin Zetterqvist

Nelson menar att det är motsägelsefullt.

- Att basunera ut ett sådant budskap i debatter är i sig inte barnets bästa, eftersom väldigt många barn inte växer upp i kärnfamiljer. Det är som att säga till alla de barnen att de inte har någon riktig familj.

- Barn är inte heller en enhetlig grupp, så är det ju med alla kategoriseringar. Redan på 80-talet insåg man till exempel att man inte kan säga "kvinnors bästa".

Det är inte första gången staten lägger sig i vilka som har rätt att skaffa och ha barn. Innan 50-talet ansågs ensamstående kvinnor vara olämpliga föräldrar, och barnen togs ifrån dem. Tusentals människor tvångsteriliserades fram till 70-talet då lagstiftningen ändrades.

- Att styra vilka som ska få ha

barn går inte. Ett barnorienterat samhälle ska staten vara en grundgarant för att barn ska ha det bra. Inte styra vilka som skaffar barn, utan skydda och

Så fort man hör att något inte är barnets bästa, då tycker jag direkt man ska reagera, varningsflaggorna upp, att här finns det ideologi.

hjälpa de föräldrar som gör det, menar Karin Zetterqvist Nelson.

- Att detta fortsätter har att göra med att normen om kärnfamiljen fortfarande är oerhört stark. Debatten väcker starka reaktioner inte bara utifrån omtanke om barnen, utan för att könsnormerna hotas. Att två pappor skulle kunna vara föräldrar hotar synen på moderskapet som det primära.

En utgångspunkt inom svensk sjukvård är t.ex. att det är barnets bästa att känna till sitt genetiska ursprung, vilket hänger samman med den svenska inseminationslagstiftningen. Är det då fel att inseminera med anonym donator i exempelvis Danmark?

- Jag kan inte säga att det är på det ena eller det andra sättet, det är en värderingsfråga som

individerna måste ta ställning till. Det politiska beslutet om känd donator är liksom andra politiska beslut inte enbart baserade på fakta utan också värderingar.

Men om argument om barns bästa hela tiden är baserade på åsikter och värderingar, ska man verkligen fortsätta använda eller lyssna på

sådana uttalanden?

- Det är absolut viktigt att prata om barns bästa och barnperspektiv. Man kan mycket väl fortsätta använda argument om barnets bästa, men man ska se det som utgångspunkt för en diskussion, inte som en slutpunkt. Då kan man prata om fördelar och nackdelar, analysera och öppna upp. Men så fort man hör att något inte är barnets bästa, då tycker jag direkt man ska reagera, varningsflaggorna upp, att här finns det ideologi, här är det en intressefråga, som inte givet handlar om barn utan om något annat.

KARIN ALI ANDERSSON är en nyutexaminerad psykolog som njuter av arbetslöshetens tid till roliga projekt.

SARA NILSSON är snart färdigutbildad psykolog och fd. vice ordförande för SFQ.

Inom normen får man känna sig lite tveksam

text ANNA BENGTTSSON
illustrationer CAMILLA LEKEBJER

– Men varför har inte du någon kille? Du borde ju inte ha några problem att träffa någon!

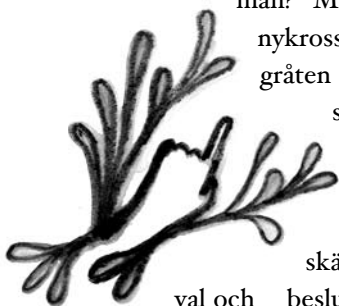
Jag hade precis berättat för gynekologen att jag ville inseminera (utan partner) på Storkkliniken i Danmark och undrat om han visste hur man går tillväga och vilka prover jag behövde göra. Vad svarar man? Mitt hjärta var nykrossat och med gråten i halsen är det svårt att behålla integriteten. Alla de välgrundade skälen till mina val och beslut gled undan från mig och innan jag hann

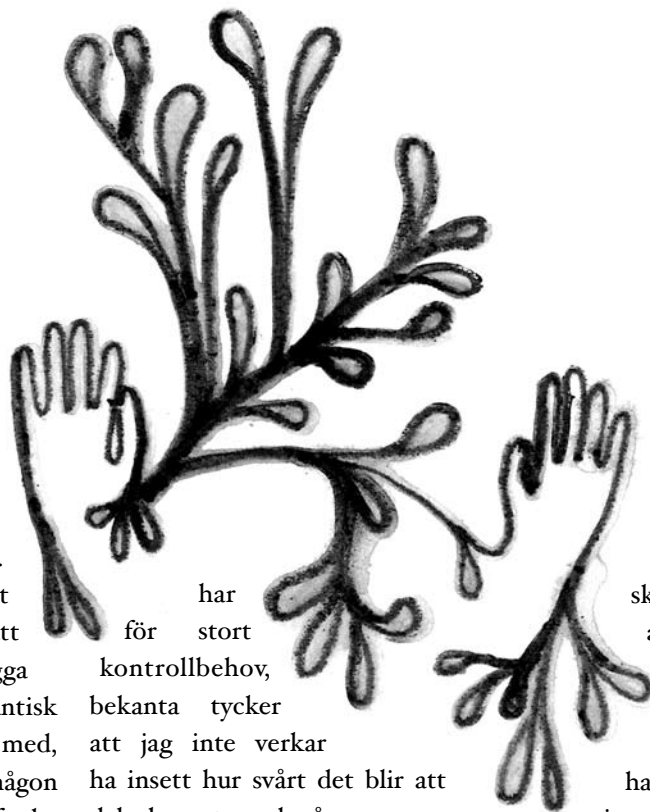
reagera var vi inne i en debatt om ”vetenskapligt bevisade” skillnader mellan män och kvinnor. Jag fick veta att ett barn mår bäst av att ha en mamma och en pappa, att en skilsmässa är något av det värsta ett barn kan vara med om och att folk (läs: heterofolk) borde gå kurser för att kunna leva ihop trots att de funkade så olika. Jag sa att jag inte tror på hans forskning. Han lyssnade inte, höll istället hårt i forskningssiffror som bara kan produceras i en värld som bygger på idén om att alla människor tycker (måste tycka) att det heterosexuella monogama paret (med samma klassbakgrund och nationalitet) är både målet

och medlet för maximal lycka, värdighet och välstånd. Både för individen och samhället.

Jag tänker oftast att jag vill ha barn i en relation baserad på vänskap snarare än kärlek. Vännerna och kollektivet är familjen och tryggheten, älskarna i de flesta fall just det och inte så mycket annat. Ibland har jag flera relationer samtidigt. Ett fåtal gånger med en kvinna men oftast med män. Ibland längtar jag evig kärlek, ibland äventyr. Jag vill ha allt och inget. Allt eller inget. Allt.

Under senare år har jag utvecklat två alternativa planer. Första planen är att försöka skaffa barn med en homosexuell

man eller ett bögar.
Fördelarna har verkat
oändliga: istället för att
hitta någon man ska bygga
både föräldraskap, romantisk
kärlek och jämställdhet med,
räcker det att leta efter någon
föräldraskapet kan funka
med. Jag har varit relativt
öppen med mina planer, som
en privatpolitisk strategi
för att öppna upp de trånga
mallarna men också
för att underlätta att
skapa kontakter med
potentiella fäder. De
reaktioner jag får ligger
långt från de direkta
homofoba attackerna
på bögars och flaters
liv, relationer och
barnlängtan. Men
i form av oro och

välvilliga invändningar ligger
ändå heteronormen där och pyr
under ytan och vill gripa in i
allas liv, vill få alla att välja samma.
Vänner tycker att jag verkar för
uppgiven om kärlek eller att jag

har
för stort
kontrollbehov,
bekanta tycker
att jag inte verkar
ha insett hur svårt det blir att
dela barnet med någon annan
på halvtid eller hur jobbigt det
är att vara ensam med ett barn.
Välvilja, men en fumlig sådan
eftersom de här råden kommer

**I form av oro och välvilliga
invändningar ligger ändå
heteronormen där och pyr
under ytan och vill gripa
in i allas liv, vill få alla att
välja samma.**

i ett sammanhang där de flesta
heterovänner runt mig ändå har
sina barn på halvtid efter att ha
separerat eller är besvikna efter
att jämställdhetssträvan inte
höll under vaknätterna.

Av praktiska
skäl – bland
annat brist på
barnlängtande
bögar i bekant-
skapskretsen –
har plan ett visat
sig svårare att ro i
land än jag trodde.
Jag började istället utforska
möjligheterna till plan två - att
inseminera som ensamstående
i Danmark; att ha
ett barn som är bara
mitt.

Det var så jag
hamnade hos
gynekologen. Efter
sitt utbrott bytte
han plötsligt fot
och började förklara
exakt hur det funkar
på Storkkliniken och
vad jag behöver göra. Denna
plötsliga vändning, och det
faktum att jag var nära gråten,
gjorde mig mildt inställd och efter
att jag hade gränsat gynstolen
och bett honom plocka ut min

Inom normen får man känna sig lite tveksam - ingen använder tveksamheten till att underminera hela livsprojektet.

spiral skiljdes vi vänskapligt över ett skämt om att nu kunde lite vad som helst hända!

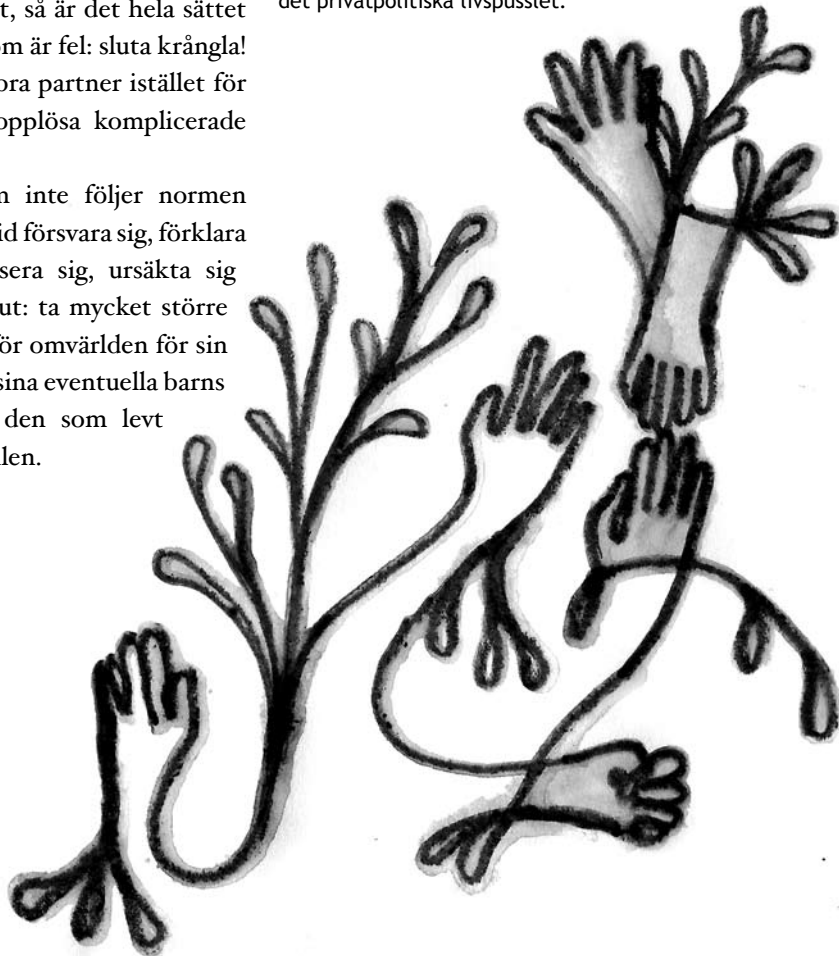
Senare kom jag att tänka på att om han nu hade all den där kunskapen om Storkkliniken och procedurerna kring insemination, så kom hans första reaktion inte ens från okunskap utan var helt enkelt en uppläxning. En skopa heteronormativitet. En skopa mono-normativitet. Blunda och svälj, sen får du en leksak.

Inom normen får man känna sig lite tveksam - ingen använder tveksamheten till att underminera hela livsprojektet: 'du borde kanske sluta tänka dig att leva i samma hushåll som en person av motsatt kön som du har romantiska känslor för, det verkar ju faktiskt rent galet!'. Om en person i ett heteropar

är ledsen över situationen, så fokuserar folk på hur problemet kan lösas. Om jag är olycklig i mitt relationsmyller eller i min barnlöshet, så är det hela sättet att leva som är fel: sluta krångla! Hitta en bra partner istället för de där hopplösa komplicerade typerna!

De som inte följer normen måste alltid försvara sig, förklara sig, analysera sig, ursäktas sig och till slut: ta mycket större ansvar inför omvärlden för sin egen och sina eventuella barns lycka än den som levt enligt mallen.

ANNA BENGTTSSON är 33 år och arbetar som doktorand sedan några år tillbaka samtidigt som hon engagerar sig mot rasism och sexism och försöker lösa det privatpolitiska livspusslet.

En vårdnadshavare = bra, två = bättre, tre = otänkbart?

intervjuer SARA NILSSON

Nya familjeformer lyfter frågan om huruvida principen att ett barn endast kan ha en eller två vårdnadshavare alltid är den bästa för varje barn och familj. Skulle det vara bättre för vissa barn att ha alla sina tre eller fyra föräldrar som vårdnadshavare? Eller är det en fråga som endast drivs ur ett "vuxenperspektiv"? Vilka fördelar och nackdelar skulle kunna finnas med fler vårdnadshavare? Kan man lösa frågan på andra sätt? Och varför vill regeringen inte ens utreda saken? Wannabe har låtit fyra personer ge sin syn på frågan.

SÖREN JUVAS, ORDFÖRANDE RFSL - RIKSFÖRBUNDET FÖR HBT-PERSONERS RÄTTIGHETER

Vilken respons får RFSL när ni lyfter frågan om fler än två vårdnadshavare?

Många uppfattar det som en väldigt svår och apart fråga. Det strider mot allt i Sverige där traditionen säger att det ska vara två vårdnadshavare.

Vad tänker du om risken med komplicerade vårdnadstvister som går ut över barnen?

Är tvisten så pass stor att det blir komplicerat så kommer det nog bli det oavsett om det är två, tre eller fyra vårdnadshavare. Det man ändå måste komma ihåg i de här frågorna är att det handlar om vad som är bäst för ett barn. Jag tycker det är intressant att man inte ens vill titta på frågan; hur stort är det faktiska behovet?

Vad kan vara negativt för ett barn med att ha fler än två vårdnadshavare?

Det är ju alltid jobbigt när vuxna

bråkar, särskilt om ens uppväxtvillkor. Ju fler inblandade ju mer kan ju gå på gnissel, men samtidigt återigen så är det ju när konflikter tillkommer som det är viktigt med en lagreglering.

Vilken betydelse har det för barn med fler än två föräldrar att de också är ens juridiska vårdnadshavare?

Framförallt har det betydelse om föräldrarna blir oeniga eller om någon dör. I de lägena är det viktigt att det finns juridiska regleringar. Men det påverkar också mer vardagliga frågor som val av skolgång och läkarbesök.

I debatten hör man ibland att det är vuxna föräldrar som vill ha fler rättigheter på bekostnad av barnen, vad tänker du om det?

RFSL har hela tiden hävdat att man måste utgå ifrån vad som är bäst för barnen. Och de som kommer i kläm här är ju de barn som har fler än två föräldrar. Men

visst, det handlar ju också om att man som förälder befinner sig i ett utsatt läge om man inte har några juridiska kopplingar till sitt barn.

Kan man använda argument om barnets bästa?

Ja! Det är klart det går! Jag har alltid hävdat och kommer att göra tills jag dör att varje barn är unikt och vad som är bra för ett visst barn behöver inte vara bra för alla barn. Man måste alltid göra en enskild prövning. Jag är övertygad om att attityderna kommer förändras här. Jag tror det är en tidsfråga. Det handlar om att mötas, titta på den forskning som finns och föra diskussioner.

foto PETER KNUTSON

BEATRICE ASK, JUSTITIEMINISTER

foto EMILIA ÖIJE

Hur ser du på möjligheten att öppna upp för fler personer att ha vårdnaden om barn i de fall där det är fler än två personer som skaffar barn tillsammans?

Utgångspunkten för lagstiftningen som rör barn och föräldrar ska vara barnets bästa. Jag anser inte att nya familjebildningar motiverar en förändring av reglerna för att utöka antalet vårdnadshavare. Däremot delar jag riksdagens uppfattning att bedömningen

i umgängesfrågor måste ta intryck av att ett barn kan ha andra viktiga närstående än föräldrar eller vårdnadshavare.

Hur påverkar det rent juridiskt en förälder att inte vara juridisk vårdnadshavare till sitt barn?

Med vårdnaden följer bl.a. en rätt och skyldighet att besluta i frågor som rör barnets personliga angelägenheter. Det kan till exempel handla om barnets behov av vård, vilken förskola eller skola barnet ska gå i eller var barnet ska bo. En förälder som inte är vårdnadshavare har ingen rätt att besluta i dessa frågor.

Vilka juridiska förändringar skulle krävas för att öppna upp för fler än två vårdnadshavare?

Förutom de centrala bestämmelserna i föräldrabalken skulle det kräva en rad lagändringar.

Finns det några planer på att utreda frågan om antal vårdnadshavare som ett barn kan ha? Är detta en fråga som diskuteras inom regeringen?

Nej. Däremot har frågan diskuterats flera gånger i riksdagen, där en stor majoritet stöder nuvarande grundprincip vad gäller barnperspektivet och antal vårdnadshavare.

FREDRIK MALMBERG, BARNOMBUDSMANNEN

foto PAWEŁ FLATO

Hur ställer ni er till möjligheten att öppna upp för fler personer att ha vårdnaden om barn i de fall där det är fler än två personer som skaffar barn tillsammans?

Barnombudsmannen anser att frågan är problematisk, å ena sidan är det viktigt att barn får sina familjer såväl socialt som rättsligt bekräftade, å andra sidan finns det en risk för mycket komplicerade tvister

i de fall fler än två vårdnadshavare skulle bli oeniga kring frågor som rör barnet.

Driver Barnombudsmannen frågan på något sätt?

Nej, Barnombudsmannen driver inte frågan.

Hur kan man skydda barnets rätt att träffa en förälder som inte är ens juridiska vårdnadshavare?

Barnombudsmannen anser att barn bör ha rätt till bestående relationer med de vuxna som finns i barnets närhet. Vi vill dock tillägga att umgänge är till

för barnet och ska utgå från barnets behov och rättigheter. Det är också viktigt att lyssna till barnets inställning i frågan om umgänge. Det gäller såväl umgänge med föräldrar som umgänge med andra närstående. Här kan socialnämnden spela en central roll. För detta krävs utbildning och utarbetande av rutiner inom socialtjänsten. Redan i dag finns bestämmelser i föräldrabalken som ger barnet rätt till umgänge med personer som står barnet särskilt nära.

Du ska snart bli pappa tillsammans med din man och en heterosexuell tjejkompis. Grattis! Hur känns det? Det känns fantastiskt!

Vilken betydelse tror du det kommer ha för ert barn att från födseln ha tre föräldrar?

Jag tror att det är ett enormt stort plus att det finns fler vuxna än bara två att ta hand om barnet, vi blir nu tre som skall ta hand om vårt barn. Att vi är tre som väljer att skaffa barn ihop i vårt heterosexuella normsamhälle kommer ju kunna ha en viss påverkan på en del människors synsätt. Det är dock inte något som jag oroar mig för då vi sedan tidigare har ett bra nätverk av familj och vänner. Då vi bor i Stockholm så är risken mindre för negativa reaktioner från olika människor som vi kommer att kunna möta inom sjukvården, barnomsorgen och skola. Men vi själva som föräldrar måste vara på vår vakt att alltid framhäva mångfalden, tror jag.

Som lagstiftningen ser ut idag kan bara två av er bli juridiska vårdnadshavare till barnet. Hur har ni resonerat om det?

Om allt går bra så kommer vi även vilja att försöka att skaffa ett syskon och då skulle den andra av oss två bli biologisk pappa. Även om så inte skulle bli så känner vi alla tre varandra mycket väl så detta kommer inte att innebära någon skillnad för oss; vi är alla tre föräldrar som kommer att kunna ge omsorg, trygghet och kärlek. Vi planerar även alla att vara föräldralediga varsin 6-månadersperiod. Trots att min man inte är juridisk vårdnadshavare så har han rätt både till att ta ut föräldraledighet och att få föräldrapenning då vi är gifta och bor tillsammans.

Har ni diskuterat hur ni ska göra om det skulle uppstå en så stor konflikt att det blir en vårdnadstvist?

Om det skulle uppstå en konflikt så har vi tillsammans bestämt att två av oss inte kan rösta ut den tredje utan att vi skall hitta en lösning där vi alla är överens. Själva kontraktet är mera ett "moraliskt kontrakt", då kontrakt av detta slag inte har någon juridisk bäring, där vi tillsammans kommer att besluta om hur vi delar ansvar, ekonomi, umgänge etc. Om vi skulle ham-

na i en konflikt så skulle min make inte ha rätt utifrån sin relation till mig att få vårdnaden om vårt barn. Det är ändå viktigt att vi rent emotionellt och praktiskt har ett "kontrakt" att falla tillbaka på, att vi inte går in i detta med olika synsätt. Jag är säker på att vi har många prövningar framför oss, oavsett hur ovanligt förnuftig och klarsynt man kan uppfatta sig själv.

Finns det något du vill säga till andra hbt-personer som går och längtar efter barn?

Lita på dina känslor, vill du ha barn så undersök alla möjliga vägar. Samhället förändras, mångfalden ökar, vilket även påverkar personer runt omkring oss. Prata med vänner och personer du litar på. Om du har en partner så är det viktigt att ni är överens. Att skaffa barn är ett härligt och fantastiskt ansvar. Till skillnad från för många heterosexuella par så krävs det mycket mera förberedelser för oss homosexuella, något som jag tror i slutändan innebär att vi tar ett mycket tydligare ansvar för vårt föräldraskap.

Regnbågsfamiljer och queera liv

text ANNA OLOVSDOTTER LÖÖV
illustration CAMILLA LEKEBJER

I början av 1990-talet skriver sociologen Michael Warner om något han kallar "reprosexualitet" – ideologin om reproduktion som människans syfte och mål, och som garant för samhällets fortlevnad. Han menar att queer sexualitet står i opposition till ideologin om reproduktion som

sexualitetens utgångspunkt och självklara syfte. Warner menar att queerteori, som då under tidigt 90-

tal är i sin linda kan utgöra en kritik av den reproduktionsideologi som genomsyrar samhället och upprätthåller en åtskillnad mellan queera å ena sidan, och strejta, "breeders", å andra sidan, där "hetero-sex" uppfattas som en garant för samhällets fortlevnad, och "homo-sex" som ett hot mot detsamma. Nu nästan 20 år senare skaffar bögar och flator barn som aldrig förr. Nya reproduktionsteknologier ger upphov till nya familjeformer och man skulle kunna säga att homo- och bisexuella lever upp till samhällets reproduktionsideologi, om än i något queerad form.

Är det här en bra utveckling? För vem? För alla queera?

Queerkulturforskaren Judith Halberstam är skeptisk. I *In a Queer Time and Place: Transgender Bodies, Subcultural Lives* utforskar hon de queera subkulturer som växt upp som svampar i skogen i amerikanska urbana miljöer under 2000-talet. Hon menar att "queer" kanske inte längre kan förstås som betecknande en viss form av sexuell identitet eller praktik, utan snarare ett sätt att leva och organisera tid på som står i opposition

till "hetero-tid" som är inriktad på familj och reproduktion. Hon menar att queera personer spenderar tid i subkulturella miljöer i större utsträckning, och längre upp i åldrarna, än sina heteromotsvarigheter. Men när bögar och flator skaffar barn och bildar familj lever de upp till samhällets familjeideologi och organiserar sina liv utifrån hetero-tid och nya gränser mellan "normal" och "avvikande" skapas i processen.

När bögar och flator skaffar barn och bildar familj lever de upp till samhällets familjeideologi och organiserar sina liv utifrån hetero-tid och nya gränser mellan "normal" och "avvikande" skapas i processen.

Halberstam uttrycker att det kan uppfattas som kontraproduktivt att ifrågasätta "regnbågs-familjen" och därigenom förstärka dess eventuella illegitima status, men hon vill ändå betona vikten av att studera queera sätt att leva som utgör alternativ till det familjeliv som många hbt-personer lever och eftersträvar. Den stora acceptansen för regnbågsfamiljer är inte självklart ett tecken på ökad acceptans för bögar, flator och transpersoner, utan kan också förstås som en förstärkning av tanken om "obligatorisk reproduktion".

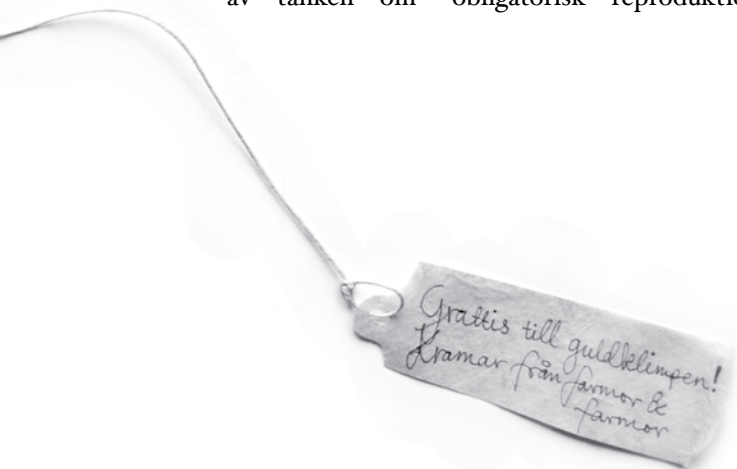
Halberstam frågar sig om dessa familjer som skapas med hjälp av nya reproduktionsteknologier utmanar de dominerande sätten att tänka kring familj och släktskap eller om de snarare fastslår traditionella konservativa tankar om släktskap, men nu uttryckt i en ny arena – regnbågsfamiljen. Vad händer med de personer som inte skaffar barn, om bögar och flator också lever upp till reprosexualitetsideologin? Och hur tar queervärlden emot de queera som skaffar barn?

ANNA OLOVSDOTTER LÖÖV är 32 år och arbetar som doktorand i genusvetenskap vid Lunds universitet.

Referenser:

- Halberstam, Judith (2005) *In a Queer Time and Place: Transgender Bodies, Subcultural Lives*, New York & London: New York University Press.
- Halberstam, Judith (2005) "Queer Studies", i Essed, Philomena; Goldberg, David Theo & Kobayashi, Audrey (red.) *A Companion to Gender Studies*, Blackwell.
- Warner, Michael (1992) "Introduction: Fear of a Queer Planet", i *Social Text*, nr 29, sid. 3-17.

Internationally genderbending our utopia in Stockholm

text & foto AUGUSTAS CICELIS

In August 2009 SFQ in close cooperation with the Association of Nordic LGBTQ Student Organizations, ANSO, organized an international conference in Stockholm. Emphasizing the importance of work on gender issues and gender in our daily lives and also making a link to last year's conference in Iceland, "A Queer Wonderland", this year's event was called "Genderbending Our Utopia". Why was this conference so important and so special? *Wannabe* met and asked some of the organizers and participants.

"This week-long conference based on non-formal education aimed at raising awareness about gender, gender expression and gender identity as universally applicable to each and every individual. When LGBTQ organizations work with gender, it is common to focus on transgender issues, and

forget that gender applies to all of us, no matter how we identify or express it. I believe that bringing the focus of gender to a universal level is giving us a better common ground to fight stereotypes and work against heteronormativity." says Ann Kristin Fagerlund from SFQ, the coordinator of the project.

"Not only do we manage to train people from our board and teach them new things here but we also have a great opportunity to network and create bonds with other organizations, make plans together and implement them." says Aldis Olafsdottir from Q, Iceland. "This event is a great opportunity to learn from each other, because our experiences are so different." adds her colleague Erla Hlíf Kvaran.

"When you come to conferences like this you get so many new inspirational

ideas and so much will and motivation to implement new things when you get back home, that's why it's such an important experience for everybody." says Laurynas Pluskys from TJA, Lithuania.

"After this week I've realized how important and influential a student can be in higher education. I've got a lot of ideas how I could change reality at my university. And I've also found many good friends from this group." says Hanna Kannelmae from EGN, Estonia.

AUGUSTAS CICELIS is an EVS volunteer at SFQ who has previously been actively involved in international as well as national Human Rights activism in Lithuania. Since 2007 Augustas is a board member of IGLYO - International Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Queer Youth and Student Organisation.

Valle Pettersson läser andra terminen på socionomprogrammet i Göteborg.

Hur mycket pratar ni om HBTQ på utbildningen?

– Vi hade en föreläsning om HBT, men den var inte obligatorisk. Det säger mycket om hur prioriterat det är. Läraren försökte göra den obligatorisk, men av någon anledning blev den ändå inte det. Efter föreläsningen ursäktade han sig och sa att han hoppades att ingen tagit illa upp. Annars får vi sitta och höra en massa goja och det är aldrig någon som ursäktar sig. Det är konstigt att det är så i ropet att HBT-certifiera arbetsplatser, samtidigt som vi knappt pratar om det på utbildningen. Vi har ju valbara kurser, men det lär inte vara dem som behöver det mest som väljer att läsa dem.

Pratar ni någonting om barn och HBTQ?

– Vi läste en artikel. Det känns ungefär som att vi har en föreläsning och läser en artikel, sedan är man nöjd och tycker att man har tagit upp det, sedan kan vi fortsätta med mamma, pappa, barn. Vi pratar om hur viktig mamman och pappan är för barnet, särskilt mamman. Men det är inte bara heteronormativt utan också sexistiskt och vi pratar bara om den västerländska synen på familj och kön. Alla exempel kommer från vita medelklassfamiljer. Nyligen under en föreläsning som i princip gick ut på att tjejer gillar att vara i stallet och killar gillar hockey tog läraren fram en powerpointbild om Butler, men hon pratade inte om den utan klickade snabbt förbi. Det känns som att den blev som ett alibi. Hon hade i alla fall med den, även om vi knappt hann se den.

Vad får det här för konsekvenser?

– Det tar energi att vara i skolan. Vi får veta att vi kommer skolas in i ett visst sätt att vara och prata och i en viss dresscode. Ibland tänker jag att jag vill skita i det här, ska jag fortsätta i tre år till? Det känns som att det kommer bli jobbigt om jag ska jobba med folk som har den här bilden. Sedan får det ju konsekvenser för barnen om de inte får ett bra bemötande. Det blir som ett mantra – mamma, pappa, barn och tjejer är såhär, killar är såhär. Vi får inte tillräcklig förståelse för att det finns fler sätt att leva.

Tycker du att det finns utrymme att kritisera utbildningen?

– Nu läser vi Johan Cullberg, från 1976. En lärare sa att han försökte få bort den boken för 20 år sedan, men den finns fortfarande kvar. Det känns som att det finns en stark hierarki på universitetet och en tanke om att så här har det alltid varit och så ska det alltid vara. Om det hade varit ett mer öppet klimat hade det kanske funnits fler möjligheter att reflektera.

Hur kan utbildningen bli bättre?

– Det behövs ett maktkritiskt perspektiv som täcker in klass, etnicitet, HBTQ, funktionshinder, kön, allt. Och det måste genomsyra hela utbildningen, inte bli ett tillägg. Vi måste prata i ett större perspektiv, man kan inte bara säga att tjejer måste ta för sig lite mer. Det behövs annan kurslitteratur och studenterna borde uppmuntras att vara mer kritiska.

Anna Polski läser femte terminen på psykologprogrammet i Lund.

Hur mycket pratar ni om HBTQ på utbildningen?

– Ytterst lite. Det är otroligt heteronormativt. Vi utgår från heterosexualitet helatiden. När vi pratade om barns utveckling fanns det en kärnfamilj runt barnet och när vi pratade om första förälskelsen handlade det till exempel om vad en tjej söker hos en kille. HBTQ-personer syns nästan inte alls och det är en väldigt essentialistisk syn på kön. För bara 30 år sen klassades homosexualitet som en psykisk sjukdom, och synen att det är nåt som har gått lite galet hos HBTQ-personer lever kvar, särskilt i vissa psykologiska teorier.

Vad får det här för konsekvenser?

– Som student blir det svårare att vara öppen. När det pratas som om alla lever enligt normen är det svårt att ta upp någonting annat. Det innebär också att det blir svårare för HBTQ-personer att vända sig till en psykolog, eftersom man inte kan räkna med att bli just bemött. Man kan komma till en terapeut som aldrig har tänkt att den ska ta emot HBTQ-personer, och inte har gjort upp med sin egen homofobi. Vi ska ju hjälpa människor som är sårbara, men vi får inga redskap för att möta HBTQ-personer. Okunniga psykologer riskerar att förvärpa HBTQ-personers ohälsa.

Pratar ni någonting om barn och HBTQ?

– Det mesta som sägs om barns behov är vettigt, men när man pratar om barn är det ofta i sammanhang där de lever med mamma och pappa, framför allt

mamma. Det är inte heller självklart att barn mår bra i regnbågsfamiljer. Oidipuskomplexet bygger ju på att det finns en förälder med snopp och en utan. Genom detta identifierar sig pojkar med pappan och flickor med mamman. Den här synen hänger kvar, att man behöver en mamma och en pappa för en sund utveckling. Än har vi inte pratat någonting om transsexuella och HBT-barn osynliggörs. I våra läroböcker finns teorier om varför man blir homosexuell, men det finns inga teorier om varför man blir heterosexuell. En lärare sa i princip att homosexualitet var en misslyckad lösning av oidipuskomplexet.

Tycker du att det finns utrymme att kritisera utbildningen?

– Det finns lite utrymme, men det är beroende av att man har en engagerad kursansvarig. Jag upplever att det går sakta. Det finns ett stort motstånd. Jag blev helt chockad när jag började, att ett ämne kunde vara så bakom, så konservativt. Första terminen mailade jag läraren med förslag på hur man kunde förbättra. Så hände ingenting, då blir man matt

och till slut reagerar man knappt längre över att allt är så heteronormativt.

Hur kan utbildningen bli bättre?

– Lärarna behöver utbildas och så verkar det logiskt att samarbeta med andra discipliner. Sedan kanske man också kan samarbeta med organisationer, som RFSL. Det kunde komma människor och berätta om sina erfarenheter. Sedan behövs en genomgång av litteraturen, ta bort det som är kränkande och lägg till genusperspektiv. Och så tycker jag att genuspsykologi borde ingå som en obligatorisk del.

Lars Gårdfeldt

PÅ TRÅDEN

text SARA NILSSON

foto ELISABETH OHLSON WALLIN

Hej Lars!

Du sa under ett seminarium om våld i samkönade relationer under Stockholm Pride att många hbtq-familjer upplever ett krav på perfektion inför dagis, BVC och andra myndigheter och att det kan leda till att man drar sig för att söka hjälp om man har problem inom familjen, vilket i sin tur kan drabba barnen. Vill du utveckla ditt resonemang?

- Vi queerfamiljer befinner oss oftast i en miljö där andra familjer inte liknar vår. Det annorlundaskapet föder en ängslan och en utsatthet för granskning. Och så är våra familjer nya, även om homosexuella med barn alltid funnits så är det nytt att vi är familjer rent juridiskt. Det innebär att vi är utsatta för granskning eller upplever oss vara det.

Lars Gårdfeldt berättar hur det ofta finns en stor välvilja på BVC och dagis och att

personalen ibland inte vet hur de ska visa hur hbt-vänliga de är. Men ändå upplever han personligen, och andra han pratat med, ett krav på perfektion.

- Om det finns något att anmärka på så kommer det kopplas till att man är hbt-person. Om barnen inte alltid har på sig både vantar och overall, eller vad det nu kan vara, så riskerar man att få höra att det var typiskt att bögarne inte kan...

Är det här bara ett upplevt krav på perfektion, eller är kraven på regnbågsfamiljer faktiskt större?

- Det är säkert både och. Men som hbt-förälder får man ständigt bekräftelse på att ens familj skaver. Det kan handla om de andra barnen som bär med sig sina föräldrars föreställningar om hur en familj ska se ut eller en vikarie som inte låter en hämta sitt barn då han ju "redan träffat pappan". Jag

tror att föräldrar överlag är måna om att göra ett gott intryck. Men vi får ägna egna hela dagen. Frågar du hbt-föräldrar så finns den ängslan. Heteroföräldrar kan kosta på sig att vara lite slarviga.

Lars Gårdfeldt blev engagerad i frågan efter att ha jobbat med partnervåld i samkönade relationer under många år, men också efter att han själv fått barn. Han har funderat över i vilken mån man når ut till regnbågsfamiljer vid insatser mot partnervåld.

- När man talar om våld i familjer med barn tenderar många att glömma bort regnbågsfamiljerna. Det finns fortfarande en bild att samkönade par inte har barn. När man t.ex. ska ha temadagar om hur man kan hjälpa barn i familjer där de bevittnar våld finns då en risk att man endast tänker på heterofamiljer. Det är jätteviktigt med en medvetenhet om att våld också kan finnas i homofamiljer.

Vilket problem man än vill rikta sig mot så kan det även finnas i homofamiljer. Om man gör något för att nå ut till drabbade måste man även täcka in queerfamiljerna.

Vad bör göras?

- Vi som är queerföräldrar idag, vi minns fortfarande debatten om detta som en omöjlighet. Vi bär det in på skinnet. I takt med att nya generationer får barn, som inte bär på det, tror jag det kommer bli mer avslappnat.

BVC och andra kan redan nu hjälpa till genom att vara medvetna om att även om familjen är öppen som queerfamilj så finns det en andra garderob som utgörs av det upplevda kravet på att visa upp ett perfekt yttre i relation till offentliga instanser. Det är viktigt med en medvetenhet om att bakom den fina fasaden finns samma problem som i heterofamiljer.

- Vi i homorörelsen måste börja jobba mer med frågan om problem inom queerfamiljer. Nu har vi kämpat för att få juridisk trygghet för våra familjer. Och för att överhuvudtaget få till stånd familjer. Det har kostat oss mycket att få vara lyckliga med våra barn. Det har gjort att vi som rörelse inte orkat ta itu med familjer

där lyckan inte är hel och hållen. Många är fortfarande kvar i utmattningen av vad det kostat kollektivt och individuellt att få igenom lagändringarna. Ännu har vi inte den kraft vi skulle behöva.

SARA NILSSON är snart färdigutbildad psykolog och fd. vice ordförande för SFQ.

Lars Gårdfeldt är präst och hbt-aktivist.

Föräldrar under lupp

text CHARLIE OLOFSSON
illustration NANNA JOHANSSON

När samhället utreder föräldrar inför adoption får det som uppfattas som normalt fungera som måttstock. Utredarna söker efter radhus och goda relationer till släkten, och när det är vad de söker, är det också just vad de får.

Mirjam och Fanny blev gravida genom insemination och efter att Mira föddes följde en sju månader lång utredning innan Fanny i våras godkändes för närståendeadoption. Med barnets bästa som målsättning kom familjerätten på hembesök. De undersökte området och gjorde intervjuer, men vad letade de egentligen efter?

I socialstyrelsens riktlinjer för vilka ämnen som bör tas upp vid utredning inför adoption listas dels så handfasta punkter som inkomst och bostadens lämplighet, men också sådant som är mindre självklart, som socialt nätverk, religion och fritidsintressen.

Carina Tigervall forskar om utlandsadoption på socialhögskolan i Lund och intresserar

sig särskilt för adoptivföräldrars upplevelser. Utredningarna vid utlandsadoption och närståendeadoption är i princip identiska och Carina Tigervall tycker att kraven på adoptivföräldrar säger allt om rådande syn på vad som är en god förälder.

– Det är välutbildad, heterosexuell medelklass. Man ska ha ett stort socialt nätverk med rätt personer. Socialtjänsten är väldigt förtjusta i normalitet. Vid hembesöken söker de efter det normala, vilket innebär goda relationer till föräldrarna, bra intressen, bra bostadsområde.

Mirjam känner igen sökandet efter normalitet från när de blev utredda. Och som förälder under lupp är man ju inte dummare än att man ger den bild som man inser har störst chans att resultera i ett godkännande.

– Fannys föräldrar bor bara 300 meter ifrån oss, det talade vi om, men vi berättade inte att Fannys bror inte bjöd oss på sitt bröllop och att min bror inte kom på vårt.

– Är man homosexuell är det viktigare att man lever upp till andra normer, säger Carina Tigervall och förklarar att om till exempel relationerna till barnets far- eller morföräldrar inte är goda kan det ses som ytterligare en avvikelse.

Särskilt problematiskt blir det

vid prövningar inför utlandsadoption.

– Avvikelse ses som ett problem eftersom barnet innebär en avvikelse. Det är grunden till kritiken mot att låta homosexuella par adoptera.

Diskursen om barnets bästa är kraftfull och det finns många olika tolkningar.

Homosexuella avviker från det normala och det gör barnet också, då blir det för onormalt.

Carina Tigervall upplever att den här tolkningen är standard, men den kontrasteras också av tanken att ett barn som avviker kanske kan ha fördelar av att ha föräldrar som också avviker.

– Ju normalare föräldern är desto svårare får den att förstå vad det innebär att uppfattas som onormal. Det känns ganska rimligt.

Att adoptionslagen gick igenom skulle kunna ses som en seger för tolkningen att avvikelse kan innebära fördelar, men Carina Tigervall uppfattar snarare den nya adoptionslagen som ett uttryck för en normalisering av homo- och bisexuella, än som ett tecken på ökad acceptans för avvikelser.

Det är uppenbart att de detaljer som socialtjänsten

tar fasta på vid utredningarna är tätt sammanvävda med föreställningar kring vad som anses vara goda egenskaper hos en förälder. Fannys och Mirjams utredare fastnade till exempel för Fannys medlemskap i Svenska kyrkan.

– Fanny förklarade för utredaren att det bara är av vana, att vi firar jul, men inte så mycket mer, berättar Mirjam.

Ändå lyfte utredaren fram medlemskapet i Svenska kyrkan som någonting positivt.

– Dop och jul ses ju som någonting normalt och någon slags normalakristnavärderingar förknippas med skötsamhet, konstaterar Carina Tigervall.

– Socialtjänsten vill ge barnen normalitet, man vill ge det man själv tycker är det goda livet. Diskursen om barnets bästa är kraftfull och det finns många olika tolkningar. Det är lite som ett slagfält. Socialtjänsten har den problematiska rollen att avgöra och det blir de egna internaliserade normerna hos utredarna som får bestämma.

CHARLIE OLOFSSON läser journalistutbildningen i Göteborg.

Att låta barnet välja

text SARA NILSSON

illustration CAMILLA LEKEBJER

Vilken betydelse har det för ett barn att känna till sitt genetiska ursprung?

Vilken betydelse kommer det att ha för mitt barn?

Som blivande icke-biologisk förälder är detta frågor som lätt väcks. Ska man använda känd eller anonym donator om man inseminerar på sjukhus? Ganska enkelt kan man komma fram till svaret att det är bäst med en känd donator.

Då kan barnet själv vid 18 års ålder välja om han eller hon vill veta vem som donerade sperman och eventuellt också träffa honom. Då har man själv inte tagit något beslut som påverkat barnet. Då har man inte satt sina egna behov som förälder framför sitt barns. Då är man fri från skuld.

Men för mig var det något som efter hand började skava. Det var en lite för enkel, lite för självklar "sanning". Och framförallt var påtryckningarna

utifrån för hårda... Finns verkligen alla möjligheter för barnet kvar? Har jag verkligen inte gjort ett val utan helt lämnat över till barnet att välja? Jag ser två scenarier framför mig:

1. Anonym donator:

Mitt barn får från början veta att en snäll man har lämnat sperma som hjälpt mamma och mamma att göra Barnet. Vem denne man var får man aldrig veta, han ville bara hjälpa till så att barnet kunde komma till världen. Barnet kommer antagligen ha fantasier om denne man, varierande mycket i olika åldrar, men med vetskapen om att de alltid kommer vara just fantasier.

2. Känd donator:

Mitt barn får från början veta

att en snäll man har lämnat sperma som hjälpt mamma och mamma att göra Barnet. När Barnet är 18 år kan han eller hon om han eller hon vill få veta vem detta var och träffa honom en gång. Ju äldre Barnet blir desto mer utvecklade blir antagligen också fantasierna om Donatorn, och vetskapen om att kunna träffa honom kommer säkerligen ge dessa ytterligare näring. Barnet kommer kunna välja att inte träffa Donatorn, men sannolikheten att Barnet fått ett behov eller en nyfikenhet att veta lär ha ökat genom mitt (icke)val.

Det "självklara" valet leder alltså till att jag hos mitt barn skapar föreställningar om Donatorn, som på något sätt är

Det "självklara" valet leder alltså till att jag hos mitt barn skapar föreställningar om Donatorn, som på något sätt är kopplad till vår familj, men fram till 18-årsdagen otillgänglig.

kopplad till vår familj, men fram till 18-årsdagen otillgänglig. Föreställningar om honom som en del av barnets liv.

18 år av fantasier... Man hinner tänka en hel del. Så står Barnet då inför valet. Antingen att inte träffa honom eller att träffa honom. Säg att Barnet väljer det senare. Med eventuellt hopp om en relation, hopp om att få klarhet i vem man är – eller vad Barnet nu byggt upp för idéer kring mötet. Donatorn kommer med

största sannolikhet inte vilja ha en relation. Kanske kommer han vara en sympatisk man, kanske kommer han vara ett otrevligt svin. Vad har mötet tillfört Barnets liv?

På ett sätt tror jag att inget av detta egent-

ligen har så stor betydelse. Mår barnet bra och är nöjt med sin uppväxt kommer han eller hon kunna hantera både att aldrig veta

vem den snälle mannen var, och att träffa honom och märka att det inte alls blev som han eller hon tänkt sig. Mår barnet dåligt och är missnöjt med sin uppväxt kommer

han eller hon sannolikt bli led-

sen och besviken både över att inte kunna veta vem donatorn var och att få träffa honom men märka att han inte levde upp till förväntningarna. Jag landar i att det viktiga för mitt barn är hur jag är som förälder.

Men varför är detta då en så stor grej? Hur kunde det faktum att allt fler samkönade kvinnliga par inseminerade med anonym donator i Danmark göra att den svenska lagstiftningen ändrades så att vi kunde få inseminera här, fast enbart med känd donator? Varför kan vissa inom svensk

sjukvård inte låta bli att predika för barnets rätt att själv "få välja" och fördöma inseminationer med anonym donator? Kan det vara så att biologi och släktskap fortfarande är så tätt sammankopplat? Kanske är det en radikalare utmaning av idén om familjen att bygga familjer utan biologiska band än att skaffa barn som samkönat par. Kanske blir den kontaktbare donatorn också den där manliga föräldern som "saknas" i den kvinnligt samkönade familjebildningen.

Jag kommer att fortsätta

fundera på frågan om vad genetik kommer att betyda för mitt barn. Jag vet inte om jag i slutändan kommer att göra "rätt" val. Men säg fan inte att till mig att det finns ett val som är lätt eller självklart. Och säg inte att jag inte vill mitt barns bästa.

SARA NILSSON
är snart färdig-
utbildad psyk-
olog och fd. vice
ordförande för
SFQ.

INSEMINATION I SVERIGE

1985 - insemination tillåts för kvinnor som är gifta eller sammanboende med en man. I utredningen (SOU 1983:42) inför lagen sammankopplades villkoren för barn som tillkommit via insemination med adopterade barn, varpå utredaren yrkar på betydelsen av att känna till sitt genetiska arv och att insemination med anonym donator alltså inte bör vara möjlig.

2005 - lesbiska, men inte ensamstående, får tillgång till insemination. De främsta argumenten för detta är att forskning visat att barn till samkönade par mår lika bra som barn till heterosexuella par samt att lesbiska par annars åker till Danmark och där skaffar barn via anonym donator. Förbudet mot insemination med anonym donator behålls.

INSEMINATION I DANMARK

1997 - insemination regleras för första gången genom en lag. Tidigare var praxis att både ensamstående och lesbiska fick inseminera på privata kliniker. Lagen från 1997 slår fast att all spermadonation ska vara anonym samt att insemination under läkares ansvar endast tillåts för kvinnor som lever i äktenskapsliknande förhållande med en man. Formuleringen kring "läkares ansvar" öppnar upp ett kryphål och barnmorskan Nina Stork startar en privat klinik där barnmorskor fortsätter utföra inseminationer av lesbiska och ensamstående kvinnor.

Lagen debatteras under många år och frågan om att upphäva bestämmelsen om anonymt donatorskap lyfts men får inget större gehör.

2007 - en ny lag träder i kraft där lesbiska och ensamstående får rätt till insemination inom det offentliga sjukhusväsendet. All spermadonation är då anonym. Vill man som samkönat par i Danmark ha en känd donator får man vända sig till privata kliniker.

KÄLLA

Barr, Bonnie (2009), "Regnbuefamilier i Danmark, Sverige og Norge" i Westlund, Jennie (red.) *Regnbågsfamiljers ställning i Norden. Politik, rättigheter och villkor*, Oslo: NIKK Publikationer.

Det är såklart vi ska hjälpa dig

MEN ... DU ÄR VÄL
KASTRERAD?!

text SIGNE BREMER
illustrationer CAMILLA LEKEBJER

Sverige marknadsför sig inte sällan som ett ytterst jämställt, inkluderande och unikt demokratiskt nationellt rum där individer alltså synes leva harmoniskt sida vid sida. Sverige och de så kallade "svenskarna" är helt enkelt så till den milda grad fördomsfria att man år 1972 var först i världen med att instifta en lag om att alla svenska medborgare över arton år som uppfyller kriterierna för diagnosen transsexualism ska få den svenska statens hjälp till att genomgå en könskorrigering.

Lagen (1972:119) om fastställelse av könstillhörighet i vissa fall

innebär bland annat att så kallad "ts-vård" står inkluderad i den allmänna sjukförsäkringen, och avsikten med lagen är alltså att bistå en grupp som i exempelvis USA tvingas betala den könskorrigeringens behandling helt ur egen ficka. Vid en närmare titt på det finstilta ger sig dock vissa hakar tillkänna...

– Kastrering, ja tack nästa!

För att få den svenska statens bifall till juridisk och kirurgisk könskorrigering kräver lagen nämligen att den transsexuella individen betalar med sina reproduktiva funktioner. Idag

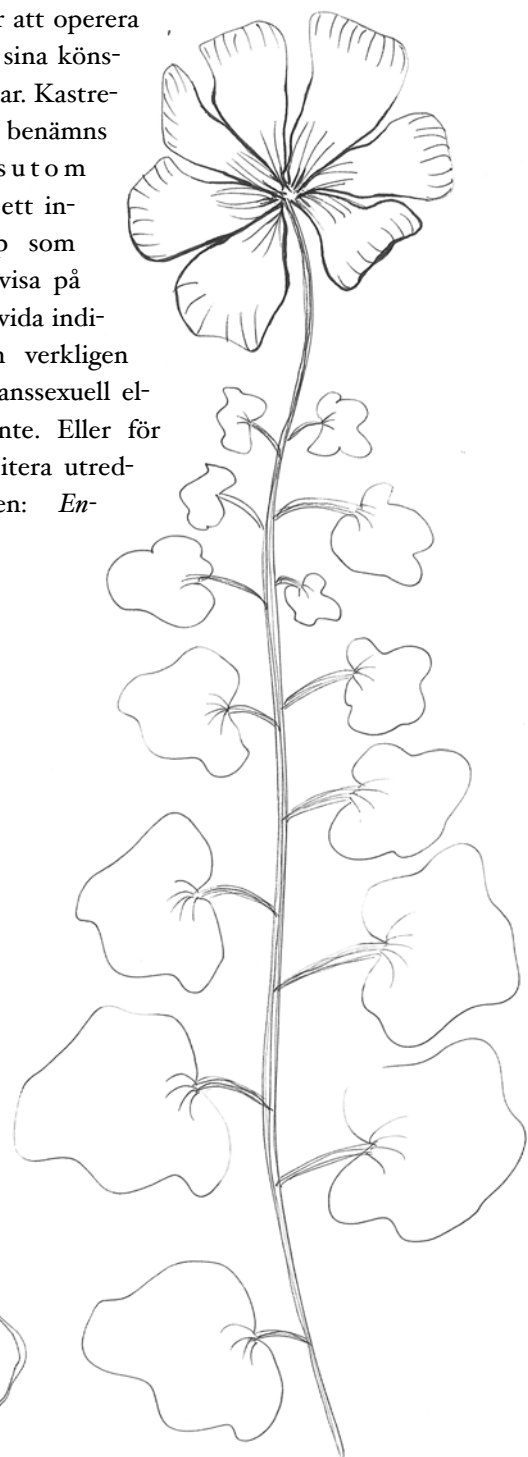
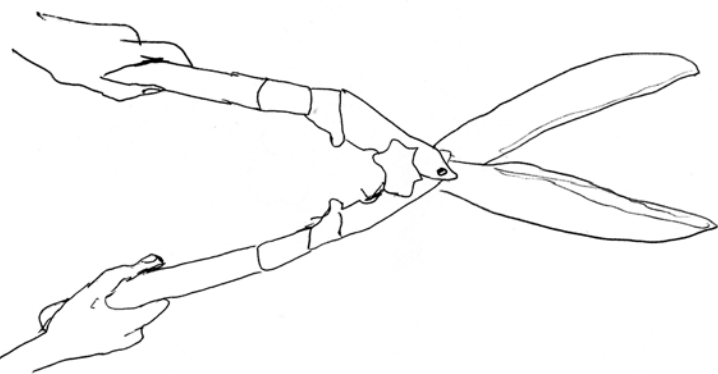
säger lagen att individen skall vara steril eller på annat sätt sakna fortplantningsförmåga, därutöver är det olagligt att frysa ner ägg och spermier för framtida bruk. Positivt är dock att staten år 2007 åstadkom en översyn av *lagen om fastställelse av könstillhörighet i vissa fall* (SOU 2007:16). Lagen skulle uppdateras sades det och i utredningen talas det till exempel om att man numera vill tillåta nedfrysning av spermier och ägg - goda nyheter som tyvärr rimmar illa med utredningens yrkan om att steriliseringskravet bör ändras till ett kastreringskrav.

Att frånta vissa samhällsgrupper deras reproduktiva funktio-

ner genom lagstiftning är dock inget nytt. De svenska institutionaliserade och rashygieniskt motiverade steriliseringarna är idag väl kända och mellan åren 1935 och 1975 steriliserades cirka 63 000 människor, varav många med tvång. Att neka vissa människor rätten till att bilda familj sågs helt enkelt som medel genom vilka staten aktivt kunde förhindra födslar av barn med mindre önskvärda egenskaper och utseenden. Idag betraktas tvångssteriliseringarna som ett minne blott.

I utredningen om könstillhörighetslagen menar författarna märkligt nog att varken steriliseringskravet

eller det föreslagna kastreringskravet är att betrakta som tvångssterilisering. Istället menar man att kastrering vore det samma som att förtydliga en redan aktiv praxis, då majoriteten transsexuella redan väljer att operera bort sina könskörtlar. Kastrering benämns dessutom som ett ingrepp som kan visa på huruvida individen verkligen är transsexuell eller inte. Eller för att citera utredningen: *En-*

Den svenska ts-vården kan nämligen förstås som en form av genushygieniskt system, vars huvudsakliga uppgifter inte bara är att stötta en utsatt patientgrupp utan också att producera så kallat ”korrekta” och socialt tillbörliga medborgare

ligt vår uppfattning kan det inge betänkligheter om en sökande i ett könstillhörighetsärende vill behålla könskörtlarna. Vi anser att det ligger i sakens natur att en person som önskar ändra könstillhörighet samtidigt vill göra sig av med de karakteristika som motsvarar den oönskade könstillhörigheten, dvs. könskörtlarna. En viss medicinsk risk föreligger emellertid i de fall individer skulle välja att ha kvar kroppens ursprungliga könskörtlar, men vid en närmare titt på utredningen framstår den medicinska risken dock inte som skäl nog för ett kastreeringskrav.

Lagens krav på avsaknad av fortplantningsförmåga är alltså, tro det eller ej, något som utredningen rubricerar som en till synes oproblematis

kt medicinskt nödvändig och diagnostisk parameter. Utredningen har fantastiskt nog bemödat sig med att kortfattat kommentera den transpolitiska kritik som har riktats mot kastreeringskravet, men att det skulle röra sig om tvångssteriliseringar är något som utredningen helt sonika väljer att inte hålla med om. Att även dåtidens rashygieniskt motiverade tvångssteriliseringar rättfärdigades som nödvändiga verkar följaktligen ha fallit i glömska.

Genushygien istället för rashygien

Kopplingarna till dåtidens rashygieniska befolkningspolitik går dessvärre inte att komma ifrån. Men, istället för att tala

om rashygien menar jag att det här blir möjligt att tala om genushygien. Den svenska ts-vården kan nämligen förstås som en form av genushygieniskt system, vars huvudsakliga uppgifter inte bara är att stötta en utsatt patientgrupp utan också att producera så kallat ”korrekta” och socialt tillbörliga medborgare (läs män och kvinnor).

Men på vilka sätt gör sig rasbiologi och rashygien påminda i något som handlar om kön? Med rasbiologi, även kallat eugeni och som kommer av grekiskans av god ras eller börd, avses bland annat idén om att människors utseende och anatomiska mått har något avgörande att säga om individers egenskaper och förmågor. Att mäta kroppsdelar hos

människor med skilda nationella och sociala härkomster ansågs till exempel som tillförlitliga metoder genom vilka man kunde avgöra huruvida individer var att betrakta som lämpliga samhällsmedborgare eller inte. Likaväl som den anatomiska kroppens mått då kopplades samman med normativa idéer om det som ansågs utgöra den sanne skandinav finns det även djupt rotade idéer om att den anatomiska kroppens

proportioner kan säga oss något om det som vi enligt gängse normer förknippar med "riktiga" män och kvinnor. Det är också här som beröringspunkterna mellan rashygien och ts-vård går att finna.

Mycket tyder nämligen på att den anatomiska kropp som den transsexuella individen via hormoner och kirurgi önskar justera har betydelse för psykiatrikernas bedömningar av patienternas lämplighet.

Med lämplighet menas här psykiatrikernas och kirurgernas subjektiva bedömningar av sina patienters fysiska uppenbarelser som män respektive kvinnor, samt huruvida deras kroppar är att betrakta som tillräckligt formbara för femininiserande respektive maskuliniserande kirurgiska ingrepp.

Ett kroppens reningsbad

Jag menar alltså att ts-vården kan betraktas som ett institutionellt

system vars intressen ligger i att producera godkända kroppar, men vars nationalsanitära fokus till skillnad från dåtidens tvångssteriliseringar har förflyttats från ras till kön. Med en godkänd kropp avses i detta fall en i första hand vit, heterosexuell cisgenderkropp¹, vars könsidentitet och anatomiska proportioner ligger inom ramen för de normer som följer med dess juridiska könstillhörighet.

Att statens utredning yrkar på att tillåta nedfrysning av spermier och ägg för framtida bruk kan emellertid ses som ett glädjande frångång från den genushygieniska planen, då det möjliggör för den postop² och före detta transsexuella individen att skaffa biologiska barn. Utredningen gör det samtidigt klart för läsaren att individer som tilldelats en ny juridisk könstillhörighet på inga sätt bör ges tillåtelse att skaffa barn annat än via assisterad befruktning. Kemisk kastrering rekommenderas därför inte, då ett sådant ingrepp inte är irreversibelt. På så vis kan man till exempel undanröja

1 Med ciskropp menas en kropp tillhörande en cisperson, med andra ord en person vars könsidentitet överensstämmer med det kön som tillskrevs denne vid födseln.

2 Förkortning av post-operativ och syftar på personer som är klara med den könskorrigering behandlingen.

uppkomsten av något så skrämmande som gravida män. Eller för att återigen citera utredningen: *Det framstår som troligt att en biologisk kvinna, som fått sin könstillhörighet ändrad till att vara man, skulle betrakta det som onaturligt att genomgå en graviditet och föda ett barn, eftersom det är något som är så intimt förknippat med att vara kvinna. Likväl framstår det som uteslutet att en sådan situation skulle kunna tillåtas få uppstå.*

Jag ser ts-vården och lagen om fastställelse av könsidentitet i vissa fall som kvarlevor från den svenska historiens rasbiologiskt och rashygieniskt motiverade tvångssteriliseringar, men med den skillnaden att fokus numera är flyttat från ras till kön. Likaväl som att dåtidens tvångssteriliseringar var avsedda som medel genom vilka staten avsåg att "tvätta" den skandinaviska rasen ren menar jag att kastreringskravet kan förstås som ett strategiskt genushygieniskt reningsprogram med avsikt att återinföra den transsexuella kroppen in i samhällsordningen. Via avlägsnande av de ursprungliga könskörtlarna kan kroppen badas och skrubbas ordentligt ren, och därmed kan spåren från kroppens ickenormativa livsberättelse sopas igen.

SIGNE BREMER är fd. förbundsstyrelseledamot i SFQ och bor i Göteborg där hon arbetar som doktorand i etnologi vid Göteborgs universitet.

SFQ PÅ STOCKHOLM PRIDE

foto SANNA NILSSON

SFQ:s medverkan i årets Stockholm Pride gick i utbildningens tecken. Med klassrumstema i tältet i Pride Park, seminariet "HBT för lärare" i Pride House och slogan "Befria högskolan från heteronormativitet" under paraden fokuserades det stort på en av årets fokusfrågor: "Utbildningspolitik". Men även fokusfrågorna "Trans i högre utbildning" och "Kommunikation och kunskapsspridning" fick sin beskärda del av kakan i och med de lektioner om transinkludering och om hur man får igång en lokalavdelning som genomfördes i tältet under veckan. Många besökte våra programpunkter och vi fick en hel del nya medlemmar till vårt förbund. Happy Pride 2009 - och på återseende nästa år!

PYSSELDAGEN

Emelie från SSCO och Viola från SFQ:s förbundsstyrelse i det första steget mot en slagkraftig banderoll till paraden.

Hårt arbetande SFQ-medlemmar pysslar inför paraden.

Voilà! En snygg banderoll!

PRIDE PARK

Sanna och Bernd från förbundsstyrelsen i SFQ:s ursnygga tält: klassrummet!

Flitens lampa lyser under lektionen "Biologi" – ett quiz som testar deltagarnas queera naturkunskaper.

Två av våra medlemsvärvande volontärer: Micke och Gustav från Växjö!

PRIDE HOUSE

God-des & She – activism through music. En programpunkt som SFQ presenterade i årets Pride House och som besöktes av ca. 70 fans till den amerikanska hip hop-duon, som bl.a. medverkat i L word.

Även seminariet "HBT för lärare" drog publik.

PRIDE PARADEN

Bernd och Viola ur förbundsstyrelsen hade äran att bära banderollen.

Karin från Skövde – en av våra fyra heteronormspoliser. De som bröt mot heteronormen under paraden kunde råka mycket illa ut!

Härlig stämning på flaket!

I väntan på paraden.

Bistra lärarrepresentanter från Lärarnas Riksförbund och LR Stud medverkade också under SFQ:s paroll.

Muntra SFQ:are beredda på lång vandring genom Stockholm!

Screw you NE!

KLANEN ÄR MIN FAMILJ

text ALEX FRIDUNGER
illustration CAMILLA LEKEBJER

Ur Nationalencyklopedin:

”familj, i de flesta kulturer basen för den samhälleliga organisationen. Den är grundad på en kombination av äktenskap och blodsförvantenskap mellan familjemedlemmarna.”

Det är februarikväll och i min mors lägenhet trängs fjorton mätta individer – den yngsta drygt 1 år och den äldsta 61 år. Det är en lite trött men hjärtlig stämning i en mix av förtroliga samtal, högljudda skratt och diskussioner. Några sitter i köket och pratar och andra spelar sällskapsspel. Det är träff med Klanen – min familj.

Min familj, Klanen, består av gamla partners, inneboende och vänner som jag och min syster knutit till oss i olika former av relationer under ca 15 års tid och för vilka min mor alltid haft en öppen dörr. Även om jag tidigare alltid såg den öppna dörren som något självklart har jag i efterhand förstått att det var allt annat än just det. Det var något ganska unikt att min mor lät mig och

min syster plocka in personer som stod oss nära i det vardagliga livet liksom det mer traditionellt högtidliga såsom jul och nyår. Vårt hem blev ett högkvarter och en fristad för de som ville eller behövde det; ett hem för unga queers.

Att klanen består av just queers är något som skapar en gemenskap och samförstånd. Samtidigt är våra väldigt olika bakgrunder en ständig källa till intressanta diskussioner och ibland också konflikter. Oftast kretsar samtalen kring uppdateringar och anekdoter som berör de senaste händelserna i ens liv då de allra flesta inte har kontakt med alla i Klanen, utan bara med några. Detta varvas med mycket humor, högljudda utrop och skratt. De 10-15 personer som idag är en del av

Klanan vet att det inte är för evigt förpliktigande och att var och en kan introducera en ny person om den vill. Klanen är heller inget mål i sig utan är i ständig förändring och med möjlighet att definiera om. Min familj, Klanen, innehåller barnafödande och giftermål men också relationsanarki och adoptionsplaner. Graden av närhet mellan familjemedlemmarna bygger inte självklart på blodsband och äktenskap men det är inget som gör banden mellan oss mindre starka. Jag vet att jag i Klanen får kärlek för den jag är. Om jag ber om hjälp kommer jag att få den från de som kan. Jag har valt min familj, och den har valt mig.

När klockan passerar tio bryter de första upp och åker hem. Det är r-ringen som strejkar och

ska stoppas i sin egen säng. Ett utdraget kramande och pussande utbryter, min mor försöker propa på att något ätbart ska tas med och det tar en lång stund innan den lilla familjen i den stora familjen tar sig därifrån. Vi påminner varandra om att det inte ska gå så lång tid innan vi ses igen.

ALEX FRIDUNGER är en 29-årig hbtq-aktivist som pluggar Hållbar samhällsutveckling på Stockholms universitet och bor med Mitzen (katt) och Emma (sköldpadda).

(O)lämpliga föräldrar

text KARIN ANDERSSON & SARA NILSSON

illustration CAMILLA LEKEBJER

Romanen Carol av Patricia Highsmith skildrar kärleksrelationen mellan två kvinnor, Therese och Carol, i 40-talets USA. Den ena kvinnan, Carol, strider om rätten till att fortsätta ha vårdnaden om sin dotter efter skilsmässan från barnets far. Fadern, Harge, anlitar en privatdetektiv som smyger på de två kvinnorna och får på så sätt reda på deras relation, vilket han sedan använder emot mamman i vårdnadstvisten.

Detta öde som Highsmith beskriver drabbade många bisexuella och lesbiska kvinnor och deras barn i USA på 40-talet och även långt senare. Den allmänna föreställningen, utifrån den tidens rådandeteorier om barns utveckling, var att det fanns en överhängande risk att barn med homosexuella föräldrar själva skulle bli homosexuella eller få ett "avvikande könsrolls beteende". Detta var förstås högst oönskat. Kom det fram att ena föräldraparten hade, eller hade haft en samkönad relation var risken stor att denne helt förlorade umgängesrätten, oavsett om det var denna förälder som stått för den primära vårdnaden av barnet fram tills skilsmässan.

Under denna period inleddes den psykologiska forskningen om barn till homosexuella på allvar. Domstolarna skulle få empiriskt forskningsstöd att basera sina domar på, och lesbiska kämpade för att inte bli ifråntagna sina barn. Frågeställningarna i forskningen utgick ifrån var just de som den tidens starkt heteronormativa och homofoba samhälle hade skapat. Man försökte undersöka trovärdigheten i antagandena om att föräldrarnas (icke-hetero)sexuella läggning skulle påverka barnens sexuella läggning och könsidentitet.

Forskningen handlade inte bara om ett nyfiken, "neutralt" intresse av samband mellan föräldrar och barns sexuella läggning. Om det fanns ett samband skulle tusentals lesbiska kvinnor bli fråntagna vårdnaden av sina barn. Om det inte kunde påvisas något samband skulle det istället leda till att domstolarna inte skulle kunna försvara ett fortsatt separerande av barn från sina homo- och bisexuella mödrar och fäder.

Homorörelsen fick finna sig i ett se sig placerad i motsatt ringhörna som barnen och deras bästa.

Vid den här tiden försvarade domstolarna sitt agerande med att de var måna om barnets bästa. När forskningen sedan visade att den stora skräcken att fler personer skulle bli homosexuella inte var befogad uppkom nya farhågor. Teorier om barnets utveckling hade till stor del sin grund i psykoanalysen, där mamman och pappan och deras olika roller sågs som grundstenen i barnets utveckling. Den nya oron kom således att handla om hur barns psykologiska och sociala utveckling skulle påverkas (läs: skadas) av att ha en eller två homosexuella föräldrar. Runt detta kretsade forskningen under 90-talet och gör till viss del fortfarande. Även frågan om barnens relationer till andra barn väcktes och utforskades. Resultaten av de här undersökningarna blev

avgörande för homosexuellas möjligheter att bli (juridiska) föräldrar.

I utredningen inför lagen om adoption för samkönade par i Sverige gjordes en genomgång av befintlig forskning på området. Man fann inga signifikanta skillnader mellan barn med homosexuella föräldrar respektive barn med heterosexuella föräldrar vad gäller barnens könsutveckling, psykologiska och sociala utveckling. Inga skillnader framkom heller mellan homosexuellt respektive heterosexuellt föräldraskap.

Tidigare syn på homosexualitet och teorier om barns utveckling styrde alltså vad som då fördes fram som barnets bästa. Och homorörelsen fick finna sig i ett se sig placerad i motsatt ringhörna som barnen och deras bästa. Men synen på homosexuellt föräldraskap har förändrats och i efterhand kan vi även konstatera att värnandet om "barnets bästa" ledde till beslut, sanktionerade av staten, som faktiskt utföll till barnets nackdel eftersom barnen i många fall mot sin vilja separerades från sina föräldrar.

Vem klassar vi enligt rådande syn på kön och sexualitet som (o)lämplig förälder? Vilka underliggande antaganden styr frågeställningarna i dagens psykologiska forskning kring barn och barns utveckling? Hur ser vi på dagens sanningar om 20 år? Och hur påverkas dagens barn som växer upp i olika slags familjer av dessa sanningar?

Carol, skriven av Patricia Highsmith (under pseudonymen Claire Morgan) gavs ut i USA 1952 med titeln *The Price of Salt*. Carol utgavs i svensk översättning av Normal Förlag 2006.

Efter fyra år i skugga lyser Regnbågen åter över Linköpings studenter

text LEX BJÖRSMO

illustration CAMILLA LEKEBJER

Vi må ha väckts från de nästan döda, men mer levande än någonsin återkom vi, redo att ta världen (läs: universitetet) med storm.

Regnbågen, HBTQ-föreningen vid Linköpings universitet, driver en till största del projektbaserad verksamhet. Debuten och tillika vårt största projekt, var temaveckan "HBTQ - vad är du?" under vårterminen 2009. Det blev en fullspäckad queervecka i februari, med föreläsningar, workshops, infobord och diskussioner, måndag till fredag, samt en dundrande avslutning på RFSL:s klubb Joy på lördagen.

Idén om en temavecka

föddes när vi spånade kring comeback och synliggörande; vi ville slå till med massiv styrka. För att nå dit kunde vi inte göra allt själva, (Regnbågens styrelse består av tre personer) utan vi samarbetade med ett flertal organisationer såsom RFSU, Studenthälsan, Byrån mot diskriminering, RFSL Rådgivningen, Svenska kyrkan och SFQ, som var delaktiga med föreläsningar och infobord.

Veckan hade två stora höjdpunkter. Den ena var en föreläsning med Elisabeth Ohlson Wallin. Hon visade flera av sina fantastiska fotografier och berättade om reaktionerna på den uppmärksammade

utställningen Ecce Homo som väckte uppmärksamhet över hela världen när den skildrade Jesus som, och tillsammans med, hbt-personer. Denna föreläsning kunde vi anordna tack vare sponsring från Linköpings kommun, varpå vi också ordnade en välbesökt offentlig föreläsning på stadsbiblioteket samma kväll.

Den andra höjdpunkten var en föreläsning med fotografen Del LaGrace Volcano, som med sin sprudlande energi och kunskap fick alla i publiken att ifrågasätta allt de tidigare tänkt kring kön och genus.

Under veckan hade vi även eminent besök av SFQ:s lokalavdelning i Skövde, Regnbågsstudenterna, som

var ett stort stöd (som i slutet av veckan även visade sig vara tre mycket festliga personer..!). De inspirerades av vårt arbete med temaveckan och arrangerade själva en temahelg i slutet av vårterminen. Responsen från studenterna var oerhört blandad. Vissa fann temaveckans namn "HBTQ - vad är du?" rent stötande, och vi fick kommentarer som "Jag vet redan vad jag är, och det är inget sånt där" från flera personer. De ändrade dock snabbt inställning när våra styrelsemedlemmar förklarade att det var en ordvits och att vilken läggning/könsidentitet de hade inte spelade någon

större roll för oss utan att alla var välkomna. Otroligt många var intresserade av vår verksamhet och många förde även intressanta diskussioner om vad det kan innebära att vara hbtq-person och att arbeta med hbtq-frågor i högskolan och andra platser. Vid vårt infobord fanns utöver gratisgodis och material om Regnbågen även ett HBTQ-quiz. "Hur många läggningar finns det?" var den mest uppseendeväckande frågan som de flesta också tänkte till ordentligt kring. Heterosexualitet tänkte de flesta inte på som en sexuell läggning, vilket var både skrämmande och intressant. Det, och annat, peppade oss

i Regnbågen och visade att vi verkligen behövs och har en hel del arbete framför oss.

Som första stora projekt blev "HBTQ - vad är du?" lyckat för Regnbågen. Vi syntes rejält över Linköpings största campus och visade att vi är här för att stanna. Stannar gör även "HBTQ - vad är du?" som detta läsår planeras bli tre temadagar; en på varje av LiUs tre campus.

LEX BJÖRSMO är vice ordförande i Regnbågen. Han studerar genusvetenskap vid Linköpings universitet.

“Barn mår bäst av att växa upp med en mamma och en pappa. Alltså personer av olika kön.”

Göran Högglund (kd), Sveriges nuvarande socialminister